

Powiatowy Lekarz Weterynarii przestrzega przed wścieklizną

Wirus wścieklizny przenosi się głównie poprzez kontakt śliny zakażonego zwierzęcia z uszkodzoną skórą lub błoną śluzową (pogryzienie). Zakażenie możliwe jest również m.in. drogą aerogenną, dospójówkową lub poprzez transplantację narządów. W Polsce rezerwuarem wścieklizny jest lis rudy.

Co zrobić w przypadku ugryzienia człowieka przez dzikie lub domowe zwierzę?

Ważne jest aby jak najszybciej dokładnie przemyć wodą i mydłem ranę lub powierzchnię narażoną na kontakt ze zwierzęciem i skontaktować się z lekarzem medycyny. Każde ugryzienie człowieka przez dzikie zwierzę lub wzbudzające podejrzenie pogryzienie przez zwierzę domowe wymaga dokładnego sprawdzenia. Zdarzenie powinno zostać zgłoszone powiatowemu lekarzowi weterynarii.

Objawy wścieklizny

Okres inkubacji choroby (czyli okres od momentu zakażenia do wystąpienia objawów klinicznych) jest różny i zależy m.in. od ilości wprowadzonego do organizmu wirusa, jego zjadliwości, wrót zakażenia (miejsca zranienia), charakteru (rozległości) ran oraz gatunku i wieku wrażliwego zwierzęcia. Przyjmuje się, że okres inkubacji u zwierząt trwa od kilku dni do ponad 7 lat, przy czym przeważnie wynosi:

- u małych zwierząt (pies, kot, owca, koza, świnia) - od kilku do 90 dni;
- u dużych zwierząt (bydło, koniowate) - od kilku do 180 dni.

Choroba może mieć postać cichą lub szalową, a jej objawy są różne i zależą od gatunku zwierzęcia:

- psy - występuje niepokój, nadmierna pobudliwość, wściegłość, spożywanie niejadalnych przedmiotów, wzmożony popęd płciowy, agresja, ochryple szczekanie, ślinotok, opadanie żuchwy z wypadaniem języka, zez, niedowłady kończyn i inne porażenia;
- koty - odnotowuje się podobne objawy jak u psów, przy czym zwierzęta chowają się, uciekają, nieustannie miauczą, zachowują się agresywnie, a śmierć poprzedzona jest zwykle porażeniem kończyn;
- bydło - obserwuje się niestrawność i obniżone łaknienie, wzdęcie, zaparcie lub biegunkę, drgawki poszczególnych grup mięśni, ślinotok, parcie na przeszkody, ciągłe ryczenie, objawy podobne do rui, nienaturalne położenie głowy lub ogona, chwiejność i porażenia kończyn tylnych;
- świnie - występuje lękliwość, ochryple chrząkanie, kurczowe ruchy głowy i gryzienie ściółki;
- owce i kozy - odnotowuje się niepokój, wzmożony popęd płciowy, ochryple beczenie, nagle porażenia i upadki;
- konie - obserwuje się wpadanie na ściany stajni, drgawki mięśniowe, objawy kolkowe i częste oddawanie moczu;
- zwierzęta dzikie - głównym objawem jest utrata wrodzonego lęku. Występuje także agresja przejawiająca się atakami na zwierzęta domowe, gospodarskie i ludzi. Dodatkowo, u nietoperzy obserwuje się utratę zdolności lotu, nadpobudliwość na dotyk i dźwięk, przewracanie się na grzbiet i aktywność dzienną niespotykaną u zdrowych osobników.

Należy podkreślić, iż nie wszystkie wymienione objawy muszą wystąpić u każdego zwierzęcia zakażonego wirusem wścieklizny.

Podejrzenie wścieklizny i dalsze postępowanie

W przypadku objawów nasuwających podejrzenie wścieklizny bądź też znalezienia martwego zwierzęcia (np. lis, nietoperz) sprawę należy zgłosić do właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii.

W przypadku uznania podejrzenia za zasadne powiatowy lekarz weterynarii wprowadza stosowne środki mające na celu stwierdzenie lub wykluczenie wścieklizny (obserwację żywego zwierzęcia lub badanie laboratoryjne martwego zwierzęcia).

Szczepienia zwierząt domowych

Zgodnie z przepisem art. 56. ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tj. Dz. U. z 2017r., poz. 1855 ze zm.):

1. Psy powyżej 3. miesiąca życia na obszarze całego kraju podlegają obowiązkowemu ochronnemu szczepieniu przeciwko wściekliznie.
2. Posiadacze psów są obowiązani zaszczepić psy przeciwko wściekliznie w terminie 30 dni od dnia ukończenia przez psa 3. miesiąca życia, a następnie nie rzadziej niż co 12 miesięcy od dnia ostatniego szczepienia.
3. Szczepień psów przeciwko wściekliznie dokonują lekarze weterynarii świadczący usługi weterynaryjne w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt.
4. Psy poddane szczepieniu podlegają wpisowi do rejestru prowadzonego przez lekarzy weterynarii. Po przeprowadzeniu szczepienia posiadaczowi psa wydaje się zaświadczenie lub dokonuje się wpisu w paszporcie.

Natomiast zgodnie z przepisem art. 85 ww. ustawy:

- 1a. Kto uchyla się od obowiązku ochronnego szczepienia psów przeciwko wściekliznie,
- **podlega karze grzywny.**